

* Жаҳон тан олган ўзбек курашининг курашчилари
 * Гули Икромова байрамни яна ишхонада кутаркан
 * Наврўз озарбайжон йиғитларига келин танлаб беради

Элим деб, юртим деб, ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМФАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 20 март Шанба. № 21 (144212)

МУРОСАСИЗ КУРАШДА ҒОЛИБ БЎЛИНГ

Тошкентдаги «Юнусобод» спорт мажмуида кураш буйича Ўзбекистон мустақиллиги кубоги учун Ш халқаро турнирни тантанали очиш маросими бўлди. Бу турнирда 17 мамлакатдан 223 кучли полвон иштирок этади.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Х.Кароматов турнир иштирокчилари ва меҳмонларни табриклаб, мамлакатимиз халқи кураш буйича Ўзбекистон мустақиллиги кубоги учун Ш халқаро мусобақа иштирокчиларига меҳмондўстлик курсатишдан хурсандлигини айтди.

Турнир курашни тарғиб қилиш ва ривожлантиришга ёрдамлашибгина қолмайди, томошабинларга унутилмас ёрқин ғалабалар дақиқаларини ҳаё қилади, янги истеъдод эгаларини кашф этади, шу билан бирга шу йил май ойида Тошкентда утадиган Осиё чемпионати олди-дан жиддий синов бўлади.

Теннис буйича Ўзбекистон Президенти кубоги учун турнир, «Гран-при» тоифасидаги кураш буйича халқаро турнир каби мусобақаларни утказишда тажриба орттирган мустақил Ўзбекистон Осиё чемпионатини ҳам ташкилий жиҳатдан юксак даражада утказишда, деди Х. Кароматов. - Бугунги мусобақа иштирокчиларига мурасасиз курашда ёрқин ғалабалар ва холисона ҳакамликни тилайман.

ФИЛА биринчи вице-президенти Михай Бира турнир иштирокчиларини табриклаб, спортча курашни ривожлантиришга қўшаётган катта ҳиссаларни, унун Ўзбекистон Президентига, Республика ҳукуматига самимий миннатдорлик изҳор қилди. У ўзбекистонлик полвонлар уз мамлакатидagina эмас, Осиёда ва бутун дунёда спортнинг бу турини ривожлантиришга кўмаклашяётганини айтди.

Ўзбекистон кураш уюшмаси қўлгада ва жаҳонда курашни ривожлантиришда ФИЛА нинг асосий таянчларидан бирига айланмоқда, деди Михай Бира. - Бу бизни хурсанд қилмоқда ва ўзбекистонлик спортчилар яқин келажақда жаҳон чемпионатини утказишни қабул қилишга қолмай, олимпия чўқиларини эгет эдилар, деб ишонч билдирди.

Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳодир Маҳситов мусобақани очик деб эълон қилди.

Турнирни тантанали очиш маросимида театрлаштирилган томошада Ўзбекистоннинг энг яхши ижодий жамоалари иштирок этди.

УзА

Ўзбекистоннинг янги бек балалари

Сураткаш: Р. ШАҒАЕВ

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

• Ўзбекистон Республикаси Президенти «Хотин-қизларнинг иқтисодий муҳофазасини кучайтиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» Фармони қабул қилди.

• Вазирлар Маҳкамасининг «Ута зарарли ва ута оғир меҳнат шароитларида ишлаётган аёлларнинг даромадига имтиёзли солиқ солиш

тўғрисида»ги Қарори матбуотда чоп этилди.

• Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш буйича республика мувофиқлаштириш кенгаши-нинг мажлиси бўлди. Унда ўтган йилги иш якунлари муҳокама қили-

ниб, тадбиркорликни ривожлантириш борасидаги фаоллигининг устувор йўналишлари белгиланди.

• Республика «Ойла» илмий-амалий Марказида «Абдурауф Фитратнинг «Ойла» асари -- оила мустаҳкамлигини таъминлашда тарихий мавба» мавзусида илмий-амалий анжуман бўлди.

ОНАЛАР ДИЛИДАГИ ГАП

Республикаимиз мустақилликка эришгач, кичик цех очиб, турли нон маҳсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйдим. Назаримда шу йўл билан мамлакатимиз иқтисодий ривожига оз бўлса-да ҳиссамни қўшаман. Бу саъй-ҳаракатлар аввало келажакка умид ва ишончининг бир кўриниши. Чунки уч нафар фарзандим бўлиб, кенжаси ногирон. Истагим: болаларим омон бўлсин, доимо йўли ойдин бўлсин. Менимча, ҳамма ҳам шундай ниятда. Президентимизнинг "Туркистон" мухбирининг саволларига жавобларида айни оналар дилидаги гаплар айтилган. Қайси она фарзандининг соғ-саломат, баркамол киши бўлиб етишишини, бир кун келиб эл-юрт ишига камарбаста бўлишини истамайди. Бунинг учун орамиздаги меҳроқибат, саховат ҳисси йўқолмаслиги лозим.

куриб ҳайрон қоламан. Ахир шунинг бир қисмини саховат ишларига сарфласа, кам таъминланганларга, етим-есирларга ёрдам берса бўлади-ку. Асрлар давомида халқимиз ўзининг саховатпешалиги, очиққўллиги билан улугланиб келган. Биз шу анъаналаримизни давом эттиришимиз керак. Шуларни ўйлаб, агар цехдаги ишларим юришиб кетса, одамларга қўлимдан келган ҳамма ёрдамимни аямасликка ният қилганман. Худо хоҳласа, шундай бўлади ҳам.

Биз Ватанимизни ривожланган мамлакатлар қаторида кўришни, унинг гуллаб-яшнашини истар эканмиз, бунга ҳамжиҳат бўлиб

«Туркистон» хат кутисидан

ҳаракат қилишимиз, ўзимиз бирор нарсага эришган дўстимизнинг ёки кўшимизнинг ҳам шунга етишишига кўмаклашимиз, шу билан бир қаторда муҳтожларга имкони борича ёрдам кўрсатишимиз керак. Шундагина чинакам миллат сифатида дунёга таниламиз, мамлакатимиз бой, фарзандларимиз бахтли бўлади.

Раъно ИБРОХИМОВА, Наманган вилояти

ЎЗЛИГИНИ ТОПДИНГ

16 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган воқеалар Бағдод туманида истиқомат қилаётган олтиш мингдан зиёд ёш йигит-қизларнинг ҳам чексиз нафратига сабаб бўлди. Турли касбларда ишлайдиган ҳар хил миллатта мансуб ёшлар бу қабиҳликни амалга оширган кимсаларга нисбатан ўз муносабатларини билдиришди.

"Камолот" жамғармаси Бағдод тумани бўлими қошида ташкил этилган истеъодли ёшлар клубининг "Нихол" қаламкашлар тўғраги аъзоларининг навбатдаги машғулоти "Халқ сўзи" газетасида чоп этилган "Февраль воқеалари" мақоласининг муҳокамасига бағишланди. Ижодкор ёшлар мазкур мақолага ўз муносабатларини билдиришар экан, Ўзбекистон ёруғ йўлга чиққан улуг қарвон эканлиги, энди уни бу йўлдан ҳеч ким қайтара олмаслиги тўғрисида фикрлар билдирдилар. Тўғрақ аъзоси Мамлакат Жалоловнинг куйидаги сатрлари бағдодлик ёшларнинг февраль воқеаларига билдирган муносабатлари ифодаси бўлди:

Ўзбегим, ушбу кун дадил бўл дадил,
Мудом душманингни эрк бериб қўйма,
Кўёнга беллашиб порлар байроғинг,
Ўзлигингни тоқдинг, бой бериб қўйма.

Карима АШУРОВА, Фарғона вилояти

Ассалому-алайкум, Шайх Нажмиддин Кубро!

Куюнчак юракка малҳамлар тилаб, таскинлар топиш илинжида сизнинг руҳингизга мактуб йўлламоқни жоиз деб билдим.

Пирим, бизнинг бошимиздаги савдолар назаримда бир-бирига жуда ўхшайди.

Сиз ҳам мустақиллик, мустамлака қандайлигини яхши биласиз. Қўллик қандай мудҳишлик, риёкорлик ва шафқатсизлик эканини тушунасиз. Қолаверса, боқинчилар озодлик бахтини топтаб, юрт бошига не-не қайғуларни солганини ўз кўзингиз билан кўрган зотсиз. Тарих тилга кириб 1221 йили мўғул боқинчилари Турон-заминга не-не шўри савдоларни бошга солганини айтмоқда. Сиз бу даврда ёши бир жойга бориб қолган, оппоқ соқоли кўксига тушган кекса мўйсафид эдингиз. Тасаввуф йўлига жонини фидо этиб, ўз таълимотлари билан бутун Шарққа донг таратган улуг шайх эдингиз. Ҳа, сиз тарки дунё қилган эдингиз, лекин Ватанинг тарк этувчилардан эмасдингиз. Ҳа, Сиз дунё лаззатларидан воз кечганингиз, бироқ Ватан ишқи лаззатидан мосуво бўлмадингиз. Юртни топтаб келган мўғуллар ўз қариндошларингиз билан юртдан хо-

рижга чиқиб кетишингизга имкон берганида: "Шу она-заминдаги барча фуқаролар менинг қариндошларимдир. Уларни ташлаб ҳеч қаёққа кетмайман", - деб киндик қонингиз томган диёрни ташлаб кетмадингиз. Муридларингиз нечача бор "Олисроқ маконга кетайлик, пирим", деб илтижолар қилганида, Сиздан рад жавобини олишган. Қарвон-қарвон, тўда-тўда бўлиб ўз бошининг омон-

ПИРИ КОМИЛА МАҚШУБ

лиги учун ўзга юртдан паноҳ излаб кетганлар сафига қўшилмадингиз. Алҳол қўлингиздаги асони ташлаб қасоскор шамширни ушлаб, аҳли Урганччи жангга, озодлик учун курашга даъват этганингиз.

Бироқ тақдири азал экан. Сиз ўша жангда шайхид кетгансиз. Улаётганда ҳам мағрур бўлиб, ёвнинг зафар байроғини қўлда йиртиб, қонга ташна ёв қиличини бошингизга солган, шунда ҳам танасиз кетавергансиз. Фанимлар олтовлон-еттиовлон бўлиб, ўз байроқларини тортиб олишга қурблари етмай бармоқларингизни кесиб бешбармоқ кучида дабдала йиртилган латталарини ночор тортиб олишган.

Пирим, у кунлар Ватан қисматига битилган қора кунлар эди. Шукрки, биз бугун хурмиз, озодмиз. Ҳар қандай мустамлакаю ўзаро низолардан ҳоли, бир бўстон ичра жавлон ураётган оҳулардек эркинмиз. Бироқ афсуслар бўлсинки, шу ёруғ кунларимизни қўролмайдиганлар ҳам талайгина экан. 1999 йилининг 16 февраль куни Республика қалби бўлмиш Тошкент шаҳрида содир этилган мудҳиш

воқеалар қора ниятли кишиларнинг орамизда ўз қиёфасини ўзгартириб юрганидан огоҳ этди. Улар арзимас ҳаром пулларга учиб доно раҳбаримиз ҳаётига суиқасд уюштириб, юртимиз тинчлиги, фаровонлигини пароканда қилмоққа уринганлар. Не бахтки, Президентимиз боши омон қолди. Қора қилмишларининг "ташаббускорлари" шаксиз фаровон турмушимизга, бахтли ҳаётимизга, қисқа давр ичида босиб ўтган тараққиёт йўлимизга ҳасади кўзйидиган қабиҳ ниятли гуруҳлардир. Албатта уларнинг ўз ҳомийлари, йўлбошчилари бор. Улар шаксиз Ватан қарғишига қолган кимсалардир. Ватан нафратига гирифтор бўлмаса, чет

элда юрт гадоси бўлиб юрармиди улар. Момом раҳматли айтарди: "Юртни сотган ота-онасини сотган билан тенг, пасткашлиқдир. Юрт қарғишига қолган кас оқладар сингаридир," - деб...

Пирим, ўз даврингизда ўз элини чингизийларга топтатиб қўйган кимлар эди? Темучиннинг ато қилган аркони-давлатига учиб, хоинлик йўлини танлаган Маҳмуд Ялавоч эмасмиди?! Афсуски, бугун ҳам ялавочлар бор экан ҳали. Муҳолифчилар, экстремистик гуруҳлар ноғорасига ўйнаб, бахтли турмушимизга раҳна солишга ҳаракат қилиб кўрдилар, шукрки уларнинг бу ишлари зое кетди.

Пирим, руҳингизни безовта қилишимнинг у замон билан бу замонни мезонга тортиб кўриш эмас. Балки инсофсизга инсоф, диёнатсизга диёнат, иймон-тавфилга иймон тилашдир асли. Нонқўрларнинг қилмишига жазо тайинлаш юрт учун жонини фидо қилган бобокалонларимиз арвоқлари ҳукмига ҳавола қилиш ҳолос.

Биз Ватанин севак, сиз каби севамик. Унинг истиқболи учун курашсак сиздай салафларимиз каби курашамиз, деб Сизнинг пок ва боқий руҳингиз олдида сўз берамиз.

Эрпўлат БАХТ

Михай Бира, ФИЛА биринчи вице-президенти: ЎЗБЕКИСТОН ПОЛВОНЛАРИНИ БУЮК КЕЛАЖАК КУТМОҚДА

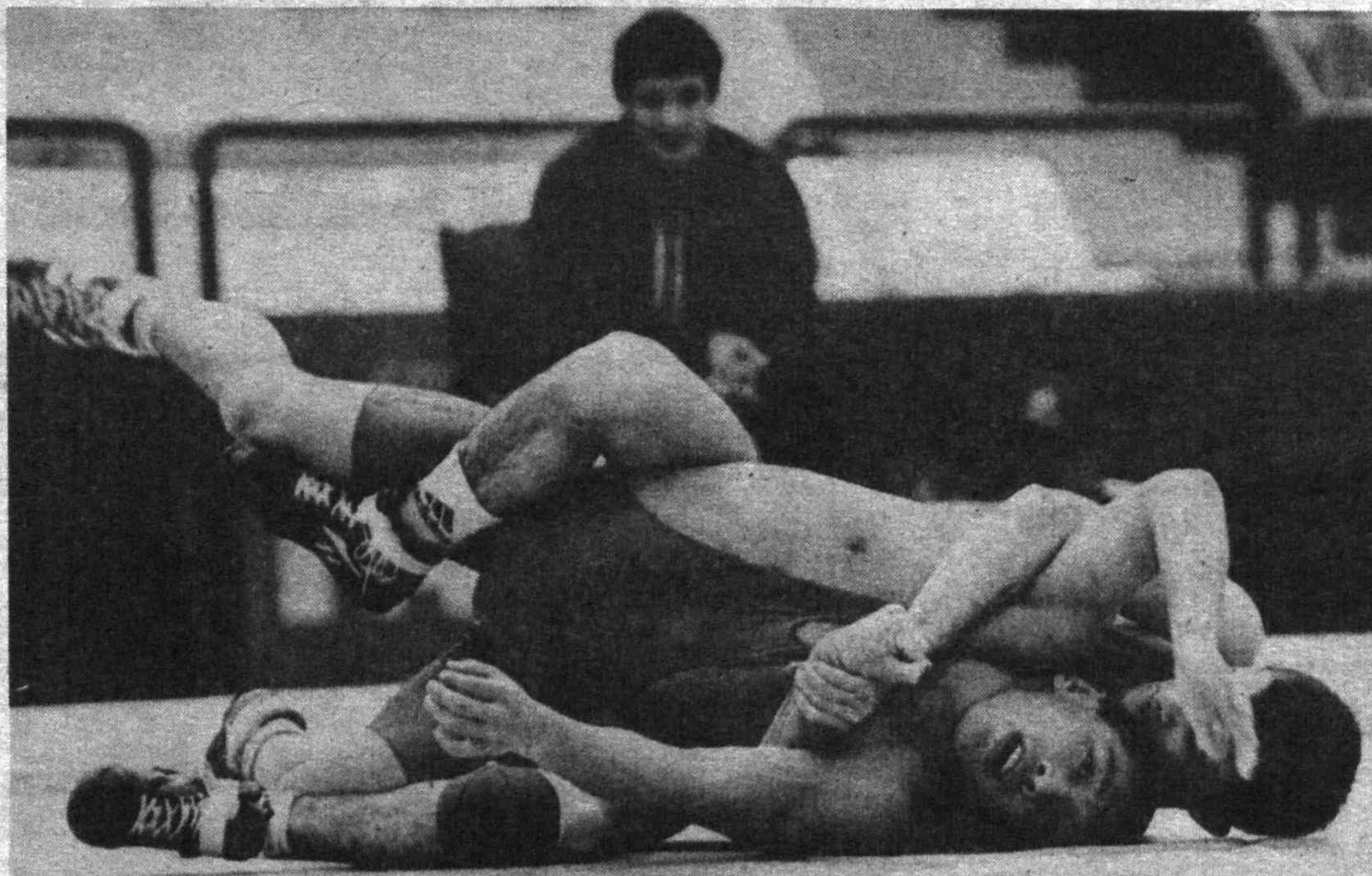
Норасмий турнир пайдо бўлиши биланоқ жаҳондаги энг машҳур мусобақага айланди. Бундай ҳодиса ФИЛА - Халқаро ҳаваскорлик кураши федерацияси тарихида бўлган эмас. Кураш бўйича Ўзбекистон мустақиллиги Кубоғи учун халқаро мусобақа биринчи марта 1997 йилда ўтказилган эди, бир йилдан кейин ФИЛА календаридан «Гран-при»

мумкин. Чунки улар фаол ҳаракат қилишади, рақибига ўз услубини ўтказишга уринишади, вазиятни яхши англашади. Содда қилиб айтганда, полвонларингиз яхши жисмоний тайёргарлиги билангина эмас, иродаси, ақли ишлатиб ҳаракат қилиши билан енгмоқда.

Мамлакатингизда Президент Ислоҳ Каримов спортни жуда жиддий қўллаб-қувватламоқда.

дани, мардликни, қатъиятни ва юксак масъулият туйғуларини тарбиялаётган истеъодли спорт устозларини атрофларида жипслаштира олдилар.

Спортнинг бу турига республика эркин кураш федерацияси ва юнонча-румча кураш федерацияси қўшган ҳисса ҳам бебаҳодир. Спортчиларни тайёрлашда асосий юк уларнинг

туркумидаги энг нуфузли беш турнирдан бири сифатида жой олди.

ФИЛАга аъзо бўлган 140 мамлакат ҳар йили 160 мусобақа ўтказади, - деди ФИЛА биринчи вице-президенти Михай Бира. - Лекин уларнинг кўплари Ўзбекистон мустақиллиги кубоғи турнири каби юксак нуфузли бўлмаган.

Бу мусобақанинг муваффақияти сабаблари нимада? Менимча, асосий сабаблардан бири шундаки, Ўзбекистонда кураш спортининг миллий тури бўлиб, республикангиз кураш мактаби кўп асрлик мозийга бориб тақаладиган анъаналари билан кучлидир.

Яккама-якка беллашув чоғида полвонларни кузатиб туриб, уларнинг номини билмасанг ҳам Ўзбекистонликларни таниб олиш

Жаноб Каримовга Халқаро Олимпия қўмитаси ва Осиё Олимпия қўмитасининг Олтин нишонлари топширилгани бунини ишончли равишда тасдиқлаб турибди. Бу юксак мукофотлар буюк арбобларга спортни ва олимпия ҳаракатини ривожлантиришга қўшган гоят катта ҳиссаси учун берилиши ҳаммага маълум.

Ўзбекистон мустақиллиги кубоғи учун халқаро мусобақа жуда қисқа муддатда «Гран-при» тоифасига қўшилиши учун республика спорт кураши уюшмаси жуда кўп иш қилгани шубҳасиздир.

Унинг раҳбарлари - Президент Аҳрор Рўзиев ва бош котиб Константин Михайлов фақат юқори даражадаги мутахассисгина эмас, ҳақиқий ватанпарварлардир. Улар курашга ёшларни иложи борича кўпроқ жалб этишдек олижаноб вазифага берилган, одамларда иро-

зиммасига тушади. Бу вазифаларни улар уринлатиб бажармоқда.

Осиё чемпионатини шу йил май ойида Тошкентда ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинганни туфайли ўтган йилнинг ноябрда спорт иншоотларини кўриш учун мамлакатингизга келган эдим.

Тан олишим керак, сизлардаги «Жар», «Юнусобод» теннис корти, «Динамо» спорт мажмуалари каби иншоотлар билан камдан-кам мамлакатлар мақтана олади. Мен эса, ФИЛАда 23 йил ишлаб, бутун дунёни кезиб чиққанман, юзлаб йирик халқаро мусобақаларда бўлганман. Шу бонсдан бутун ишонч билан айта оламан: Ўзбекистон полвонларини буюк келажак кутмоқда.

ЎЗА

Суратда: мусобақа оғралида. А. РИСКЬЕВ сурати

«Кизингизнинг буйрагида тош бор экан. Фақат жарроҳлик йўли наф бериши мумкин». Бу гапдан ота худди Ферузанинг дарди ўзига кучиб ўтгандай букчайиб қолди. Нима қилиш керак? Ёшгина киз бундай оғир операцияни кутара олармикан?! Кизнинг акиси эса сингисини Термизга — «Шарқ табобати»га олиб бораман, деб қатъий турди.

«Шарқ табобати» табиблари — Мусурмонкул Холматов, Ақром Пирматов ҳамда Эсон Тошалиевлар биринчи Ферузанинг қулидан ушлаб томир-

БЕМОРГА ҲАЁТДЕК НАЖОТ БАҒИШЛА...

лари қандай ураётганини кузатди.

Сунгра кизга юзланиб қатъий тайинлади.

— Овқатланишда фақат менинг маслаҳатимга амал қиласиз!

Авалло, Оллоҳ шифо берсин, йигирма-йигирма беш кун ичида согпа-соғ бўлиб кетасиз, иншооллоҳ.

Ақром ака столда нималарнидир қоғозга ёзди-да, кизга тутқазди.

— Мана бу қоғозни Алишер деган йигитга олиб бориб берасиз. У сизга доривор ўсимликлардан тайёрланган ўтлар талқонини беради. Ҳар бир қошиқ ўтни бир литр сувда қайнатиб бир кунда уч маҳал ичасиз.

Феруза табиб Ақром Пирматовнинг маслаҳатларига бир ой давомида амал қилди. Доривор ўтларнинг тоза ниятлар билан секин ўз нафини берди. Кизнинг оёқларимиз остида ҳар рагидаги тузлар чўкиндиси аста-секин туша бошлади.

Термиз шаҳрида жойлашган доривор ўсимликлар билан диган. «Шарқ табобати» табибнинг ҳар кунги иши мана уларга жигар, упка, буйрак, ожинсий озижлик, шамоллаш салликларга чалиниб даво изган минглаб беморларнинг қатганидан кейинги қувончлар беради.

Жовли ХУЛ
«Туркистон»

БОШҚОТИРНИ ЖАВОБЛА

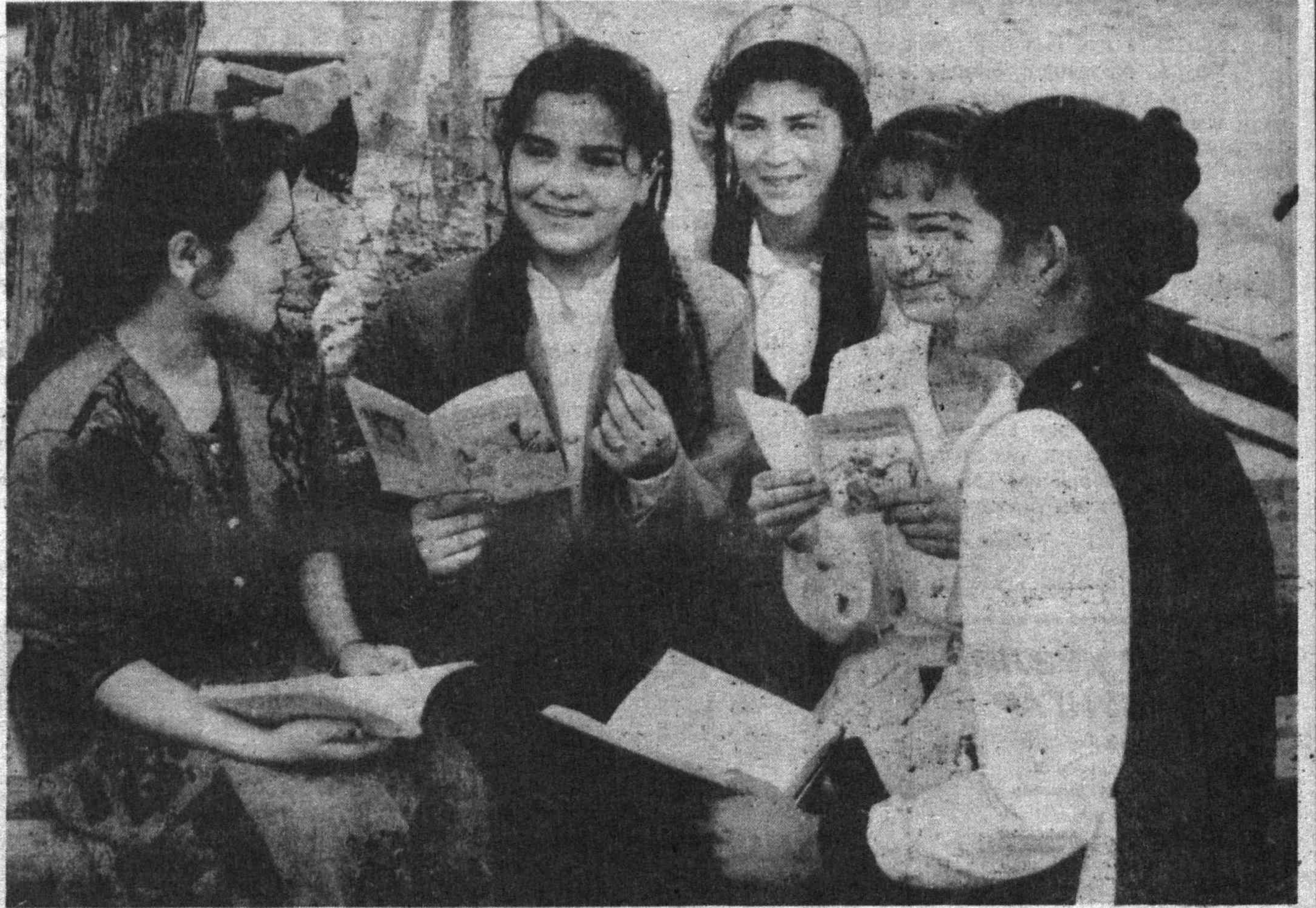
(«Туркистон», 13 март соҳи)

ЭНИГА:

1.Ҳисоб. 3.Соат. 5. Даво. 8. Халим. 10. Ила. 11. Ача. 13.Сибелиус. 17. Қандолат. 21. Оми. 22. Алп. 23. «Мир». 24. Нил. 25. Алга. 26. Неака. 27. Суннат. 28. Авф. 29. Исо. 31. Амир. 32. Равоч. 34. Халима. 36. Ноил. 37. Лек. 39. Ибо. 41. Ини. 42. Ирқ. 43. Зардузи. 44. Камалак. 46. Мул. 47. Шям. 49. Қайнона. 50. Чиллаки. 52. Исм. 54. Уху. 57. Хум. 58. Лир. 59. Нўша. 61. Ирсият. 62. Исабот. 63. Ота. 64. Тиг. 66. Илм. 67. Исфара. 69. Арафа. 70. Арпа. 71. Умр. 72. Нок. 74. Тош. 75. Ушу. 77. Тустовуқ. 81. Замхарир. 85. Кио. 86. Она. 87. Қасос. 88. Айри. 89. Фаҳр. 90. Мақол.

БҒИҒА:

1.Ҳаким. 2.Боб. 3.Сел. 4.Аму. 6.Ари. 7.Омо. 8.Ҳал. 9.Масал. 10.Имо. 12.Асп. 13.Сарафроз. 14.Елка. 15.Итоат. 16.Сумалак. 17.Қамария. 18.Нафс. 19.Обинон. 20.Тантилик. 28.Ариқ. 30.Олим. 31.Ари. 33.Орден. 35.Арахис. 38.Кўл. 40.Азончи. 45.Атлас. 47.Йул. 48.Мўрт. 49.Қўнғирот. 51.Ихтиандр. 52.Имон. 53.Мис. 55.Исма-лоқ. 56.Аямажиз. 60.Азамат. 65.Санам. 68.Азов. 70.Арпа. 71.Ушоқ. 73.Кулол. 74.Ток. 76.Упа. 78.Сас. 79.Опа. 80.Уюр. 82.Аба. 83.Хур. 84.Ром.

Хизмат сафаридан қайтаётиб Каттакўрғон шаҳрининг автобус бекатида бир киз билан танишиб қолдим. Аниқроғи, унинг ўзи келиб мен билан танишди. Юзлари рангпаргина киз Тошкентга кетаётган автобусни кутиб турган экан. Қандайдир қалин хатжилдни ким орқали бўлса-да Тошкентга бериб юбормоқчи, шекилли.

— Исми Манзура, — дейди киз ўйчан нигоҳ билан. — Шу хатимни «Туркистон»га етказин.

Гулчехра ЖАМИЛОВА

— Касбим журналист. Сизга ёрдам беришга ҳаракат қиламан.

Жойидан жила бошлаган автобус билан ёнма-ён югураркан, кизгина умид билан кичқирди:

— Бўлмаса хатни ўзингиз ўқиб чиқинг. Газетага чиқишига ёрдам бери-и-инг.

Шоша-пиша кизнинг хатини варақлай бошини бошда шунчалик аяғчи қис-ўша кизга берган ваъдамга кўра «Туркистон» саҳифасига етказдим. Қаришни эса Сизнинг ҳукмин-этдим, азиз газетхон.

Тўлқин АСҚАР

БОБОЛАРДАН МЕРОС

кундан иборат 12 ойга бўлингана ва яна қўшимча 5

кундан ташкил топган. Хоразмликлар тақвимида ойлар табиат фаслларининг номи билан атаб келинган. Сўғларда ҳам худди шу нарсани кўриш мумкин. Масалан, биринчи ой — «Наврўз», олтинчи ой — «Кузчи», унинчи ой — «Экин ойи» ва ҳоказо.

Кейинчалик Урта Осиёни забт этган араб халифалиги дастлабки даврда миллий маросимларни

таъқиқлай бошлаган. Аммо туб жой аҳолиси Наврўзни йўқ бўлиб кетишига йўл қўймаган. Шунда араблар халққа ён босишга мажбур бўлишиб, унинг номини «Муқаддас Жамшид» деб ўзгартирдилар ва байрам тантаналарини ўтказишга руҳсат беришди. Чунки бу ай-

ёмнинг асосчиларидан бири шох Жамшид деб ҳисобланар эди.

Асрлар ўтиб совет даврида ҳам баъзи раҳбарлар таъйиқи туфайли Наврўз жойларда яширинча нишонланиб келинди. Лекин мустақилликдан сўнг бу байрам янада янги раҳмат эди. Бугунги кунга келиб ўзбек миллий қадриятларини Наврўзсиз тасаввур этиш қийин. Зеро, бу байрам

сен ҳам айбсиз айбдор бўлиб утирибсан. Маҳаллада бош кутара олмайсан. Айниқса, онанг — Латофат аянинг аҳволини кўриб... юрак-бағрим эзилиб кетади. Сизларни неча йилдирки отасиз оқ ювиб, оқ тараган муштипар она олдида ўзимни чексиз гуноҳкор сезаман.

Ҳаяжонда хатим ҳам пала-партиш ёзилаётир. Зоир тоғамни ушанда нечун айбдор деганимни биласанми? Асли ҳамма гап ушандан чиққан. Шунақа ёмон йўлга кириб кетишимга «муҳит» яратган тоғам бу сирлардан воқиф бўлгач, ишга киришди. Улугбек ва сендан мўмайгина пул ундириш ҳаракатига тушди. Унга пул керак эди, вассалом. Менинг тақдирим унга сариқ чақа ҳам эмаслигини биламан.

Дарвоқе, сенинг бу ишларга

алоқанг йўқ эди-ю, бир марта укамни узингча «Йулга солмоқчи» бўлиб уришганинг учун ўзим ахмоқлик қилиб қўйдим. Тоғамнинг гиж-гижлаши оқибатида қандоқ тўхмат қилиб юборганимни билмай қолибман. Оқибатда эса...

Дардларимни дoston қилиб газетага ёзишга ҳазм қилдим. Айрим кишиларнинг исм-шарифларини ўзгартириб ёзаяпман. Сенинг эса ҳаммага машҳур исмингни очиқчасига ёзишга қарор қилдим. Токи, мендан гинадор бўлиб юрма. Менга ҳар қанча нафрат билан қараса-да, ўз онамдек яхши кўрадиганим — Латофат аядан бошим ерга теккунча эгилиб ўз сўрайман.

Мавриди бўлса-бўлмаса ўзимнинг кейинги тақдиримдан ҳам кўпчилиكنи бохабар қилмоқчиман. Отасига раҳмат, ўша Улугбек менинг ҳолимга тушунди. Бирга оила кўрмоқчимиз. Насиб этса, умрбод садоқатли жуфти-ҳалол булганим бўлсин.

Эртами-кечми ҳар ким ҳаётда ўз ўрнини, бахтини топади. Фақат, бевақт йулдан адашишдан Аллоҳнинг ўзи асрасин экан...

Сенга ва барча тенгдошларимга бахт тилаб
МАНЗУРА,
Каттакўрғон шаҳри

КЎКЛАМ

Қалбимга нур ила бир гурур солиб,
Уфурар баҳорнинг майин шамоли,
Номаълум сатрдан илҳомим олиб,
Хаёлимни торгар гулдай жамоли.

Само узра учиб кетаётган қуш,
Баҳор шамолига рақс тушар гўё,
Бунча назокатли жилва қилмаса,
Баҳорми? Бу билмам қай меҳригё?!

Бўй чўзиб қирлардан гулу майсалар,
Илк бор гўзалликка қилади таъзим,
Заминни эркалаб уйғотганда тоғ,
Борлиқнинг хуснига қилади базм.

Баҳор гулларида дил завққа тўлар,
Лолалар хуснига қизлар ошуфта,
Қалбим ашғоридан, ҳаёт гулидан,
Баҳорга атадим битта гулдаста.

Зиёда АШУРОВА,
талаба.

КУРТАКАЛАР КЎЗ ОЧДИ...

Қадим ва навқирон юртимизда Наврўз нафаси кезмокда. Дилларда шодлик ва орзумандлик кайфиятини уйғотадиган бу кунлар беихтиёр ўтмиш ва келажак орасида Инсонни хаёлга толдиради — хотирани кўзгайди. Таърифлаб не қилдик, баҳор она Еримизга неча минг бор ташриф буюрган бўлмасин, ҳеч қачон эскирмаган, меъдамизга тегмаган, мудом руҳимизга, ҳаётимизга янгилик олиб келган. Умидли кунларда ўтмиш ёди билан қозғозга тушган сатрлар ҳам ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Биз айни айём арафасида дилдан тўкилган соғинч ва висол, умид туйғулари акс этган шеърларни сиз билан баҳам кўрмоқни истадик. Зора, Сизнинг-да шод қалбингизда яна бир оз хуш кайфият уйғотолсак, азиз шеърхон!

НАВРЎЗ

Қолиб кетмай топишмоғу эртақда,
Момоларим айтиб берган чўпқакда,
Қўринадан илк ниш урган куртақда,
Бугун барча суйиб айтган Наврўзим!
Яна юртим узра қайтган Наврўзим.

Сен келасан янги куну, завқ бўлиб,
Эпкин баҳор этагида кўк бўлиб,
Бободехқон кўлларида чўғ бўлиб,
Бугун барча суйиб айтган Наврўзим,
Яна юртим узра қайтган Наврўзим!

Кўзга суртиб янги чиққан чечакни,
Бошлайлик деб шифобахш сумалакни,
Тушлангирди қари-ён, келинчакни,
Момоларим суйиб айтган Наврўзим,
Яна юртим узра қайтган Наврўзим!
— Анорхон ШОМИРЗАЕВА,
Данғара

ҚАРО КЎЗЛИ АФСУНГАР

Энди менга ором йўқ
Кўзларинг қаросидан.
Ҳижрон захри томади
Юрагим яросидан.
Бир боқиб шул нигоҳда
Минг куйга солиб кетдинг,
Энди бўлса, зор қилиб
Қайларда қолиб кетдинг?
Сўзларинг афсун экан
Нигоҳинг экан тилсим.
Тоғ эртадан сўзлаган
Бўлардинг сен мунажжим.
Ким бўлсанг ҳам, юракка
Сингувчи куй экансан.
Ҳаловатсиз кечалар
Соғинчсан, ўй экансан.
Энди менга ҳаётда
Узга туйғулар бекор.
Кел ёшимга ҳолим сўр,
Қаро кўзли афсунгар.
Сен ҳам келиб ишққа маст,
Ҳижронлардан қолиб кет.
Кўлларимдан етаклаб,
Остонамга олиб кет!

Шоира ҚАЛАНДАРОВА,
Хоразм

ҲИЖРОН АБАДИЙМАС

Абадий эмаску умр дегани,
Демак, абадиймас ҳижрон
ҳам ахир.
Сенсиз дардим қўймас
уйнаб-қулгани,
Сенсиз юрак сағир, бу
ҳаёт тахир.
Гарчи айри тушиди,
сен-ла йўлимиз,
Лекин умид йўлдош
қалбимга ҳамон.
Ахир учрашармиз бир
кун иккимиз,
Бир кун қайриларсан
гулзорим томон.

Уша хосиятли бахтиёр кунда,
Утли нигоҳингга умидвор бўлиб —
Мен сенга термулиб
тураман шунда,
Атиргулнинг нафис
баргига қўлиб...

Раъно АМИНОВА,
Тўрткўл

...Тегманг, юракдаги ҳисларим,
Қизғалдоқдай тўкилиб кетар,
Озор берманг, бу хаста кўнгли,
Азоб чекмас, бас энди, етар.

Қароимга тош отманг зинҳор,
Синиб битган кўзим кўзгуси.

Карима АШУРОВА,
Фарғона вилояти

...Тегманг, юракдаги ҳисларим,
Қизғалдоқдай тўкилиб кетар,
Озор берманг, бу хаста кўнгли,
Азоб чекмас, бас энди, етар.

Қароимга тош отманг зинҳор,
Синиб битган кўзим кўзгуси.

...Тегманг, юракдаги ҳисларим,
Қизғалдоқдай тўкилиб кетар,
Озор берманг, бу хаста кўнгли,
Азоб чекмас, бас энди, етар.

Қароимга тош отманг зинҳор,
Синиб битган кўзим кўзгуси.

Карима АШУРОВА,
Фарғона вилояти

...Тегманг, юракдаги ҳисларим,
Қизғалдоқдай тўкилиб кетар,
Озор берманг, бу хаста кўнгли,
Азоб чекмас, бас энди, етар.

Қароимга тош отманг зинҳор,
Синиб битган кўзим кўзгуси.

Қароимга тош отманг зинҳор,
Синиб битган кўзим кўзгуси.

Клара ОТАМУРОВА,
Қарши

ҚАЙЛАРДАСИЗ, ҚИШЛОҒИМИЗ ҚИЗЛАРИ

Баҳор келди пойимизга гул тўшаб,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.
Юрагимнинг тўри қолди-ку бўшаб,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.
Сиз ҳам мени соғинясиз эҳтимол,
Болалигим, бир зум ортга қайтақол,
Сочпоқлар тақиятими мажнунтол,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.
Тақдир экан олис тунди йўлимиз,

Бир-бирини туюлмади қўлимиз,
Икки ёнда зор ўртанди дилимиз,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.
Билолмадим юраккинам бўлади,
Хатларида сал чалғитиб сўзлади,
Онам сизни қайсингизни кўлади,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.
Қайлардасиз, изингизга зор бўлдим,
Ушал оху кўзингизга зор бўлдим,

Сиз йўқ бунда соғинчларга ёр бўлдим,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.
Шеърлар битдим юрагим муз бўлса ҳам,
Баҳор дедим бу ерда қуз бўлса ҳам,
Сизни дедим бунда кўп қиз бўлса ҳам,
Қайлардасиз, қишлоғимнинг қизлари.

Шухратбек
АБДУКАРИМОВ,
Марҳамат

Сени кўп соғиндим, соғинди дунё,
Юрагим оғриди, оғринди дунё,
Бахтимсан фақат мен ишонган рўё,
Мен сени қанчалар севаман.

Жамолинг жон қадар ботиб кетади,
Ҳаёлинг домига тортиб кетади,
Азобим руҳимдан ортиб кетади,
Мен сени қанчалар севаман.

Пойингда тупроқман, кўк юлдузингман,
Сен учун бордирман, кўрар кўзингман,
Танингман, жонингман, сенинг ўзингман,
Мен сени қанчалар севаман.

Висол -- ижобатдир, ҳижрон -- айридир,
Йироқлик биттаю, сенга сари бир.
Бормисан, йўқмисан, кимсан, барибир,
Мен сени қанчалар севаман.

Ирода АЗИЗОВА,
Янгийул

БАҲОРДА ТУҒИЛМАГАН ГҒЛИ...

Гули Икромова кўпчилигимизга нотаниш бўлмаган актриса, телерадио бошловчиси, журналист. Дўстлар таъбири билан айтганда дазмолни тоққа тиксангиз ҳам ўша майин ва ҳаммага ёқимли бир овоз янрагандай бўлади. "... Ассалому алайкум..." бу Гули Икромованинг тингловчисини ўзига ром этиш санъатларида бири.

-- Гули опа, танлаган касбинизнинг қайси бири ўзингизга маъқулроқ?

-- Демокчисизки, қайси биринда қолмоқчисиз.

Энг муҳими, ҳар бир касбда одам бўлиб қолди. Ўша касбда ўзининг имкониятларини даражасида, имкон қадар ишлаш олиш. Шундай бўлсада актрисалик ва бошловчиликни ўз ичим дея билман. Чунки соҳам йўнга, яқин, дипломим бўйича театршуносман. Ривожланган мамлакатлардагидек моддий томондан старли шартлар яратишганда эди, шубҳасиз Гули Икромова актрисаликни танлаган бўларди.

-- Унда телевиденидан бутунлай воз кечардингиз?

-- О, билмадим. Лекин ҳар бирги ишларимдан ҳам кўнглим анча тунда. Масалан: "Давр" инфор-мацион дастури учун битта давҳа тайёрласам маъза қиламан. Унда очилмаган қатламларим очилади. Айниқса жамоа мажлисида муно-сиб баҳо берилса, сендан бахшёр одамнинг ўзи бўлмайди.

-- Қайсидир жихатларингиз "Келин салом"даги Умидага ўхшаб кетаркан?

-- Ролларимдаги руҳиятим

ўзимга мос келади. Буни ҳечам яширмайман.

-- Лекин томошабилар унинг "Домла"га ўхшаб чўзилиб кетма-гайлигига хурсанд бўлишди.

-- "Келин салом" бир hafta ичида суратга олиниб томошабилар ҳукмига ҳавола этилди. Режис-сёримиз тез кунда ҳам фильм

УЧРАШГАНДА УЧРАШГУНЧА

яратиш мумкинлигини исботлади-лар.

-- Уша телесериалда яратган образингиз -- Умидадай бошингизга таъвирлар тушганми?

-- Менимча ишхонаси Умида-ниқидек бўлган келинлар билан қайнона ўртасида бундай савдо-лар ўтиши табиий хол, албатта. Мен ҳам иш-иш деб баъзида уйни унутганимда қайнонам, қайнотам-нинг гаплари келгандир. Аммо ҳеч ҳам сиртларига чиқаришмаган. Ҳозир улардан алоҳида тураимиз.

-- Кўпчилик одатда байрамни дам олиш кунини ҳисоблайди. Аёл киши айнан

шу дақиқаларда кўнгидагидек хордиқ чиқара оладими?

-- Мендақаси инфор-мацион дастурда ишлайдиган бўлса, бай-рамни ишхонасида кутади. Од-дий аёл бўлса, шубҳасиз ошхо-нада.

-- Умуман, баҳордан нимани кутасиз?

-- Қачон туғилган бўлсангиз ҳам баҳор ёшлигингизга ёш қўшади. Шошаётган баҳордан бир-рор қолишини жуда-жуда истай-ман.

Сумалаклар кўп пиширилади, шуниси яхши.

-- Именингизнинг шу фасл билан боғлиқлик томони борми?

-- Йўқ. Баҳор бизни унутган пайт -- ўн бешинчи ноябрда чаён буржи остида туғилганман.

-- Баҳорда кийимингизни ран-гларга қараб алмаштирасизми?

-- Менимча, ҳамма хотин-қиз-ларимиз шу фаслга мос кийим танлашади. Албатта бунда об-ҳаво муҳим. Пушти, настарин ва лимон рангларини ёқтираман. Қора кийимни ҳам.

-- Баҳор сизни хафа қилиши мумкинми?

-- Кўп эзилиб ёмғир ёгса. Бе-маврид май ойида ҳам қор учқунласа.

Сухбатдош:
Лайло КАРИМОВА

ДУНЕНИНГ ЭНГ ГҒЗАЛ СОҒИНЧИ

(Давоми.
Аввали 3-бетда)

ҳолидан хабар олади. Сизу биз тука олмаган кўз ёшлар ҳаққини адо этади. Марҳумлар мангу гўша этган мазорлар те-пасида туриб узок, жуда узок йиғлайди. Гоҳида томчилаб-томчилаб, гоҳида сел-себор йиғлайди. Фироқ ёшларини тўкиб бўлгач, утганларнинг руҳи шод бўлсин учун улар-ҳоки узра баҳмал кўрпалар ёпиб қўяди, қабрларни гулу че-чакларга буркайди. Ана шун-дан сўнг эса оғир жудолик ичра қолган мотамсаро кимса-лардан кўнги сўрайди.

Баҳор... Яна баҳор келди... Кимса оёқ босмаган сўқмоқларга бир яшил шарпа оралади. Фавқуллода қип-қизил байроқ кўтарган қизгалдоқ тушқунликка тушган пастак, лой томларнинг фақир кўнглини хушлаб юборди. Минг йиллик ғамлардан ел-калари чўкиб қолган паст, вай-рона деворлар юзини ёмғирлар ювди. Жилгалар уйинидан да-рёлар ҳайқирди, худди ўз бо-ласининг тетапоё қилаётгани-ни кўрган онадай шодланиб. Асов тўлқинларига қирғоқлар яшил зирак тақиб, йўл кўрсатди.

Баҳор... Яна баҳор келди... Ун олти ёшли кўнги даштла-рида бир чечак унди -- муҳаббат... Кўклам сеп ёйган гўзал заминга, бегубор, мусаф-фо Осмонга нақадар ярашиқли бу! Йигит топ-тоза кўнглининг

суврати чизилган битикни ки-тоб орасига яшириб қизнинг паргаси остига қўйди. Қиз уни ҳаммадан беркитиб ўқиди тунда. Ҳеч кимса билмаган бу муқаддас сирни пойлоқчи са-болар сезиб қолдилар ва атир-гул новдасига айтдилар ши-вирлаб. Хижолатдан қип-қизариб олов бўлиб кетди гунчалар. Барглар чапак ча-либ юборди бирдан. Ҳа, муҳаббат меҳмон бўлган юракларни олқишламоқ керак чиндан ҳам.

Баҳор... Яна баҳор келди... Озод Туроннинг обод боғларида яйраб кезингани ва шикаста-ношиката кўнгиларга бирдай роҳат бахш этгани келди у. Эй ях-шилар, бу баҳорни мен ҳам сиз каби интизор-интизор кутгандим. Умидли дуненинг умидли буржида туриб кун кумуш бўлгучи кунларни, ой ёғду сочгучи тунларни умид этгандим. Демакки, менинг ҳам ҳаққим бор бу баҳорда. Гуллаётган ўрик оплоқ орзу-им менинг. Япроқлар шоҳларига илинган кўнглим. Ана шу япроқларнинг ҳеч ким тушунмаган шивирларида, ти-зим-тизим турналарнинг то-вушларида ҳали битилмаган ашторларим ва ҳали куйлан-маган сирли қўшиқларим бор...

Шамсия ТУРҒУН
қизи

Кўпинча "тузоққа илинтиришда аёлларнинг хийла-найранги қирк туяга юк бўлади дейишади. Аммо эркакларники ҳам унча-мунча эмас экан. Эркакларда куйидаги аломатни сездингизми?

У сизни кулдиришга ҳаракат қилади. Агар эркаклар кўпгича йўл унинг ошқозони орқали ўтса, аёллар қалбига кулгу орқали ўтади. Аёлларга хушқадқак, ҳазилларга бой эркаклар ёқади. Агар у ҳазиллашиш-га, қизикарли латифалар, гаройиб воқеалар сўзлаб беришга ҳасислик қилмава, бу нарса қалбингизни забт этишининг очик-равшан бел-гисидир.

У оқил, ҳар томонлама му-камал бўлиб кўринишга эриша олади. Кенг мавзулар -- адабиёт, театр, кино, турли соҳалардаги энг сўнгги илмий муваффақиятлар ҳақида гап очиб, у нафақат ҳазилга, сизга зерикарли бўлмаслиги учун, ҳатто билимларга ҳам бой эканлигини кўрсатгиси келади.

У унчалик муҳим бўлмаган нарсаларга қизиқа бошлайди. Бу эр-как сиз кийган пойафзални мактай бошлайди, қизил ранг айниқса ярашиқли эканини айтиши мумкин ва ҳоказо. У деталларга эътиборни қара-тиб, сизни ўзича "микроскоп тагидан" кузата бошлайди.

У ниҳоятда саҳий бўлиб

кетади. У лик тўла ҳамени-ни намойиш қилиш орқали, сиздан ҳеч нарсани аямас-лигини кўрсатмоқчи бўлади. Бу сизда ўзига нисбатан бой таассуротлар уйғотиб, ўзига нисбатан мойиллик туғдириш учундир.

Унда кутилмаганда "аёлча" сифатлар пайдо бўла бошлайди. У ҳиссиёт-га берилади, баъзида кўзига ёш ҳам келтиради. Ҳатто эр-

СЕВДИМ ДЕЙИШТА ҲАЛИ ЭРТА

какка хос қизикешлардан (автомашина, футбол, балиқ ови ва ҳоказо) воз кечмоқчи бўлиши мумкин.

У ўзини адашиб қолган ёш боладай тутади. Ран-жийдиган бўлиб қолади, из-зат-нафси тез оғрийдиган бўлади. Кутилмаганда у аёл томонидан эркаланишни ис-таб қолади, кези келса у раҳм-шафқат уйғотадиган даражада заиф, мўрт, ожиз бўлиб қолади.

У аёлга тўқнашиб ке-тишга интилади. Ўзини сизга энг яқин дўст қилиб кўрсатади. Маслаҳати ҳам дўстларча, кўпинча ўзининг

эҳтиётсизлигидан "уялиб" нолиб қўяди.

Ундан янги ифорлар та-рала бошлайди. У ўзининг шахсий гигиенасига эътибор бера бошлайди, дезодоран-тлар, соқол қирилгандан сўнг қимматбахо лосьон, соч мой-лари суртадиган бўлиб қола-ди. Унинг жавонида янги русумдаги қўйлақлар, гал-стуклар, ажойиб майкалар пайдо бўлади.

У ўзини сўққабош эр-каклардек тутади. "Биз" сўзи "Мен" билан алмаша-ди, ҳаётида кимидир борли-гини эслатгиси ҳам келмай-ди. Ёлғизлигини, эркин экан-лигини ҳар қадамда қисти-риб эслатиб туради.

Унинг хулқ-атворида ўзини улғувор кўрсатиш ало-матлари пайдо бўлади. Ўз бошлиғи ҳақида ҳам беписандлик билан гапиради.

Машҳур кишилар даврасида бўлганлиги ҳақида тўхтовсиз сўзлагиси келади. Буларнинг барчаси сизнинг диққат-эъ-тиборингизни ўзига жалб этиш учундир.

У ўзини ёнида сиз бор-лигини пайқамаетгандек тутади. Бепарво, бегоналар-дек қараш, совуқ муомала қилишдан мақсад ўзининг ҳақиқий ҳис-туйғуларини сир тутуш ва айни пайтда аёлни ташвишга солиб, унга янада кучлироқ қизикеш уйғотиш, шу йўл билан унинг эътибо-рини ўзига қаратишдан ибо-ратдир. Албатта, бу бола-ларча энгилтаклик.

КУКЛАМ АЙЁМИ ҚАЕРДА ҚАНДАЙ НИШОНЛАНАДИ?

Хитойда баҳор байрами — «Чунде» Шарқ тақвими бўйича йилнинг биринчи кун, кўкдам келиши арафасида нишонланади. «Чунде»ни Жанубий-Шарқий Осиё давлатлари — Япония, Корея, Вьетнам сингари мамлакатларда ҳам кенг байрам қилишади. У анъанавий оилавий тантанадир. Ой тақвими бўйича кутилгани боис, байрам ҳар йили турли саналарда бўлиб ўтади. Тантананага ҳафталаб мобайнида тайёргарлик кўрилади. Йил 12-ойнинг 8-кунда саккиз турдаги бошқоқчи маҳсулотлардан (гуруч, ерёнғоқ, ловия ва шу кабилардан) асал, шакар қўшиб таом пиширилади. Бу билан келгуси йилда ҳосил баракали бўлишига умид қилинади. Ойнинг 23-кунда қишлоқ хонадонларининг ўчоқ бошига улар синадиган санамларнинг тасвири илинади. Унга турли ширинликлар суртилади, ҳар хил туҳфалар қўйилади.

Байрамнинг энг авжига чиққан палласи — бу эски йилнинг охиригидир. Мамлакатда ҳафталик таштил эълон қилинади. Оила аъзолари жамулжам бўлиб, байрам таоми тайёрлашади. Ота-оналар, буви-бувалар ҳам фарзандлари ва невараларига совғалар беришади. Совға албатта, қизил қоғоз ёки қизил хатжилда бўлиши керак, чунки қизил ранг Хитойда бахт рамзи. Тўқин-сочин байрам дастурхонидан кейин соат кечки йигирма тўртда мушакбозлик бошланади. Эртасига барча бир-бирини кутлаб, байрам сайлига боради. «Аждаҳо», «Арслон» рақси каби миллий ўйинлар авжга чиқади. Ой тақвимининг 15-кунда «Чунде» тантаналарининг энг сўнгги босқичи фаналар байрами бўлиб, кечаси ҳамма жойларда қоғоздан фанус, фанар ясалади. Дастурхонга гуручдан тайёрланган ширин кулчалар қўйилади.

Қозонистонда Наврўз куни ерга ўтов тикилади. Эндигина атак-чечак юраётган болажоннинг оёқлари тизимча билан боғланиб, «тусов кесар» жаросими ўтказилади. Болажоннинг ҳаёти нури, босган қадами қутли бўлсин, деб фотиҳа берилгач, тизимча қирқилади. Байрам дастурхонига қимиз, қимрон, айрон, сўт, қотрилган от гўшти — сўр тортилади. Буёдой, тариқдан Наврўз тўжлари тайёрланади. Қизлар, келинчалар гузал миллий кийимларда юришади. Чанқовуз, қобуз, дўмбира сингари мусиқа асбобларида шўх куйишлар, халқ оғзаки ижодидан намуналар ижро этилади. «Улуснинг улуг кун» — уйдаги барча эски-туски нарсалар ташлаб юборилади. Қишлоқда «Олтибақан» арғамчилиги ўрнатилиб, унда асосан ёшлар учиди. Қизлар бир гуруҳ, йигитлар бир гуруҳ бўлиб айтишуви айтишади. Ёшлар «Оқсуяк», «Танга идиш», «Кўшни-қўшни», «Билакузук» ўйнашади. «Қиз қувув» ҳам ёшларнинг энг сеvimли ўйинларидан. Агар маълум масофада йигит қизни қувиб етдмаса, унда иккинчи белгиланган масофагача қиз йигитни қамчи билан савалаб боради.

Туркия шаҳар ва қишлоқларида байрамни нишонлаш тартиби бир-бирдан анча фарқланади. Истанбул, Измир, Онадўли сингари катта шаҳарларда байрам концертлари намойиш этилади. Концерта кўшни давлатлардан ҳам санъаткорлар, раққосалар, маданият ходимлари қатнашади. Уқшн, ишдан бушаган ёшлар бир-бирларини байрам билан кутлашгач, ўйин-кулгу авжнда бўлади. Қизик жихати шундаки, ҳеч қайси қишлоқда Наврўз байраму бир хил нишонланмайди. Байрам таомлари ҳам барча қишлоқларда турлича пиширилади.

Озарбойжонда ҳам яшариш, янгиланиш айёми бир-бирига қўнғил қўйган ёшлар учун синаш кунини ҳам экан. Айнан 21 март куни йигит кўз остига олиб юрган қизнинг хонадонига болакайлар орқали бўш халтани киритиб юборади. Халтанинг ким томондан киритилганини сураб билган қиз йигитга қўнғил бўлса, фақат ўзи пиширган ширинликлардан бериб юборади. Йигит бу ширинликлар билан ота-онани, қариндошлари, дўстларини сийлайди. «Ширин туҳфа» орқали қизнинг қандай пазандалигини йигитнинг ақлилари, дўсту биродарлари баҳолашади.

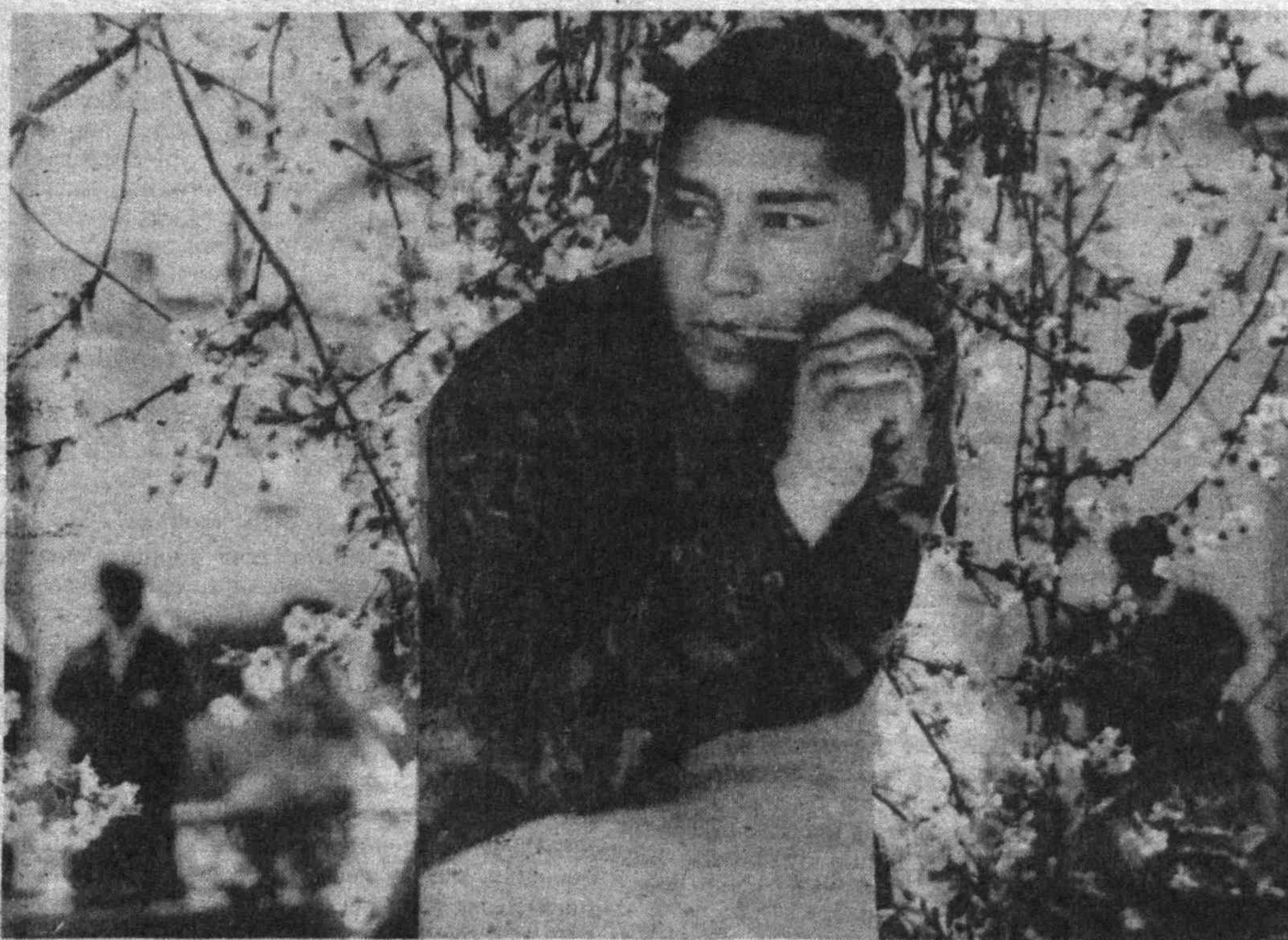
Назокат УСМОЛОВА

НАВРЎДУЗЛАР САМОДАН СЎЗЛАЙДИ (22 мартдан - 28 мартгача)

ҲАМАЛ. Душанбада ҳамёнингиз тўлади. Сешанбадан хушхабар кутинг. Чоршанбада ҳамкорлар билан учрашув. Пайшанба куни қўнғилгини чуқтирманг. Жумада қўнғилли харид қиласиз. Шанбада сизга муҳаббат изҳор этишади. Якшанбада ишлар о'кей.

САВР. Душанба ва чоршанба кунлари харидлар қиласиз. Сешанбада зиддиятлардан нари юринг. Пайшанбада ҳаммаси жойида. Жума куни юрагингизни авайланг. Дам олиш кунлари яқинларингиз орасида бўласиз.

ЖАВЗО. Сешанба куни бозорга тушини тавсия

К У Ч У Т И Ш

этамиз. Чоршанбада хурсанд бўласиз. Пайшанба куни хариддан қўнғилгини тўлади. Жумада сўроқлашади. Шанба - ижод куни. Якшанбада дам олинг.

САРАТОН. Душанба кунги хариддан мамнун бўласиз. Сешанбадан қўнғироқ кутинг. Чоршанба ва пайшанба кунлари қўнғилгини чуқтирманг. Жумада ҳамёнингиз тўлади. Шанба дам олиш учун қўлай фурсат. Якшанбада эса самарали ижод.

АСАД. Душанбада похушлик рўй бериши мумкин. Сешанба дўстлар кунини. Чоршанбада ижодга бағишланг. Пайшанбада узоқдан хабар эшитасиз. Жума хайрли кун. Шанбада тадбиркорлик ишлари юришади. Якшанбада эса мукофотланасиз.

СУНБУЛА. Душанба куни муваффақиятга эришасиз. Сешанбада сирли учрашув. Чоршанба зиддиятди, пайшанба асабийлик билан ўтиши мумкин. Жума шартнома тузиш учун хайрли. Шанба куни соғлиқни ўйланг. Якшанбада яхши дам олинг.

МЕЗОН. Ҳафта бошида қайфиятни яхшиланг. Сешанба ва чоршанбада яқинларингиз билан учрашасиз. Пайшанбада қўнғироқ кутинг. Жумада кечирувчан бўлинг. Шанба, якшанба кунлари соғлиқ, қайфиятингиз яхши эмас.

АҚРАБ. Душанба ва якшанба асабларингизни асранг. Сешанба куни молиявий ишлар юришади. Чоршанба хурсандчилик билан ўтади. Пайшанба зиддиятди кун. Жумада алданиб қолманг. Шанба куни яқинларингиз ҳолдан хабар олинг.

ҚАВС. Душанбада яқин одамнингизни кутинг. Сешанба зиддиятди ўтиши мумкин. Чоршанба қувонч келтиради. Пайшанба ижодий режалар учун муҳим кун. Жумада хушхабар эшитасиз. Шанба куни қўнғилгизга пул тушади.

ЖАДЪЙ. Ҳафта бошида учрашувга таклиф этиласиз. Сешанбада хабар эшитасиз. Чоршанба молиявий муаммоларни ҳал этасиз. Пайшанба куни учрашув. Жума хурсандчилик билан ўтади. Якшанбада сизни алдашга уринишади.

ДАЛВ. Сешанбада сирли учрашув. Чоршанбада севги изҳори. Пайшанба қўнғилдагидек, жума зиддиятди ўтади. Шанба куни сиз кутган дарқисалар. Якшанба куни илҳом париси сиз билан.

ХУТ. Душанбада соғлиқ учун қайғуринг. Сешанба ва чоршанба кунлари муҳим янгиликдан воқиф бўласиз. Пайшанба куни зиддиятлардан нари юринг. Жумада хафа бўлмасликка ҳаракат қилинг. Шанба ва якшанба ни оила даврасида ўтказинг.

КУРАШ ФЕДЕРАЦИЯСИ ТУЗИАМОҚДА

Хорижий мамлакатлар орасида Япония биринчи бўлиб миллий кураш федерациясини ташкил этди. Унинг президенти қилиб Юзаки Масуми сайланди. Боливия эса кураш федерациясини рўйхатга олган иккинчи давлат бўлди.

Тошкентдаги Халқаро кураш уюшмасига бу ҳақда хабар келди.

- Россия, Венгрия, Польша каби бир қанча Европа ва Осиё мамлакатларидан миллий кураш федерацияси

барпо этиш учун ташкилий масалалар ҳал этилаётгани тўғрисида хабар қилинди, дейди Халқаро кураш уюшмасининг Бош қотиби Аббос Тўйчибоев. - Бу Халқаро кураш уюшмасини тасис этувчи мамлакатлар ҳаётига кураш тобора мустақкам кириб бораётганидан далолат беради. Уйлайманки, миллий кураш федерациясининг тузилиши курашнинг ушбу турининг чет мамлакатларда тез ривожланишига, аҳоли орасида фаол тарғибот этишга имкон яратади. Яна шунини айтмоқчиманки, Халқаро кураш уюшмасини тасис этган 28 мамлакатга яна 20 мамлакат қўшилишига тайёр.

Айни пайтда Халқаро кураш уюшмасида Тошкентда 1 майдан 3 майгача ўтқадиган кураш бўйича биринчи жаҳон чемпионатига тайёргарлик кетмоқда.

[УзА]

Эрон подшоши Доро I Гуш-тасип Эрамиздан илгариги замонларда ҳар бири 8,4 грамм соф олтиндан иборат бўлган тангаларни зарб қилдиради. Уларга камон отаётган подшонинг тасвири туширилган бўлиб, Доронинг шарафига бу тангалар дорий деб аталган.

Қадимги Римдаги кўп ҳудудлик даврида барча худодлар бош худо Юпитерга ва унинг хотини Монетага тобе деб ишонишарди. Римликлар Юнона Монета шарафига серҳашам ибодатхоналар қуришади. Кейинчалик مانа шу ибодатхонадагина танга зарб қилиш ҳақида қонун чиқарилади.

Ҳозирги пайтда дунёнинг кўпгина давлатларидаги танга пулларини зарб этадиган жой танга Сароини деб аталиши ҳам шундан қолган.

ПУЛНИНГ ТАРЖИМАИ ҲОЛИ

XIV асрда литваликларнинг кумуш пуллари Украина худудиди ҳам муомалада бўлган. Одатта кўра, унинг сифатини аниқлаш учун танганинг бир четини тешиб қўришарди. Бунинг оқибатида чаккаси кемтик бўлиб қолган тангаларни литваликлар қарб, яъни кемтик деб аташганди. Манна шу сўз Украина пул бирлигининг номи карбованецга асос бўлган.

Екатерина I подшолик қилган даврда Россияда бир сўмлик кумуш пуллари худди шу қийматдаги мис тангалар билан алмаштиришга қарор қилинди. Ҳисоблаб кўришганда бундай мис танга 1,6 килограмм тош бошиши мумкин эди. Уни зарб этишдан эни ва буйи 20 см. дан бўлган мис тахтача ҳосил бўлади. Энди манна шундай пулни ҳамёнда олиб юришини бир, тасаввур қилинг-а.

Барча замонларда ҳам қалбаки пул ясовчиларга қаттиқ жазо берилган. Масалан, энг қадимги қонунлардан ҳисобланмиш форе подшоши Ханмуран қонунларида улим жазоси белгиланган бўлса, Чор Россиясида мол-мулк мусодара этилиб, ўзи Сибирга сургун қилинган.

Иззат АХМЕДОВ
тайёрлади

Муассис:
УЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ
«КАМОПОТ» ЖАМГАРМАСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир
Жамолиддин ТҲУТАШЕВ

ТАҲРИРИЯТ:

Бош муҳаррир — 133-89-2
Муважжид — 136-56-2
Теллар бўлими — 133-79-69

МАНЗИЛИМИЗ:

100003 Тошкент Матбуотлар кўчаси, 22-ў
Тахририятга юборилган материаллар қайтариқмайди.
Муважжидлар фикри тахририят кўчган назардан фарқланмиш мумкин.